

Gemeenten en waterschap werken samen aan de waterketen

16 mei 2024

het Waterschapshuis **stowa**

Missie en Visie - Samenwerking

Missie

SAF goed beheer voor een gezonde leefomgeving

De samenwerkende partijen in de afvalwaterketen Flevoland optimaliseren het beheer van het afvalwatersysteem, dragen daarmee bij aan de volksgezondheid en zorgen voor een goede waterkwaliteit.

Visie

We streven naar een samenleving zonder afvalwater in 2050

In de komende decennia zullen onderdelen uit de afvalwaterketen toe zijn aan optimalisering, vervanging en uitbreiding. Voor de overheden uit het SAF zal dit grote financiële consequenties hebben. De samenwerking biedt kansen voor vernieuwing, waarbij we in kunnen spelen op nieuwe, complexe maatschappelijke uitdagingen op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie en digitalisering. We beschouwen ons afvalwater als bron van grondstoffen en energie. Door belangen, processen en geldstromen te koppelen aan maatschappelijk opgaven, kunnen vernieuwende toepassingen met positieve value cases ontstaan.

Samenleving

Maatschappelijk

community of practice
Afvalwaterprognoses

het Waterschapshuis **stowa**

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

Samenwerking vanuit:

Organisatie

Op welke wijze geven we de samenwerking vorm en inhoud

- Programma-manager
- Kernteam SAF+
- Werkgroepen
- Communicatie
- Website e.d.

Operationeel

Vanuit operationele taken zoeken we verbinding en initiëren we diverse activiteiten.

- Beleid en Planvorming
- **Data Gedreven Werken**
- Operationeel Beheer
- Onderzoek en Innovatie

Innovatie

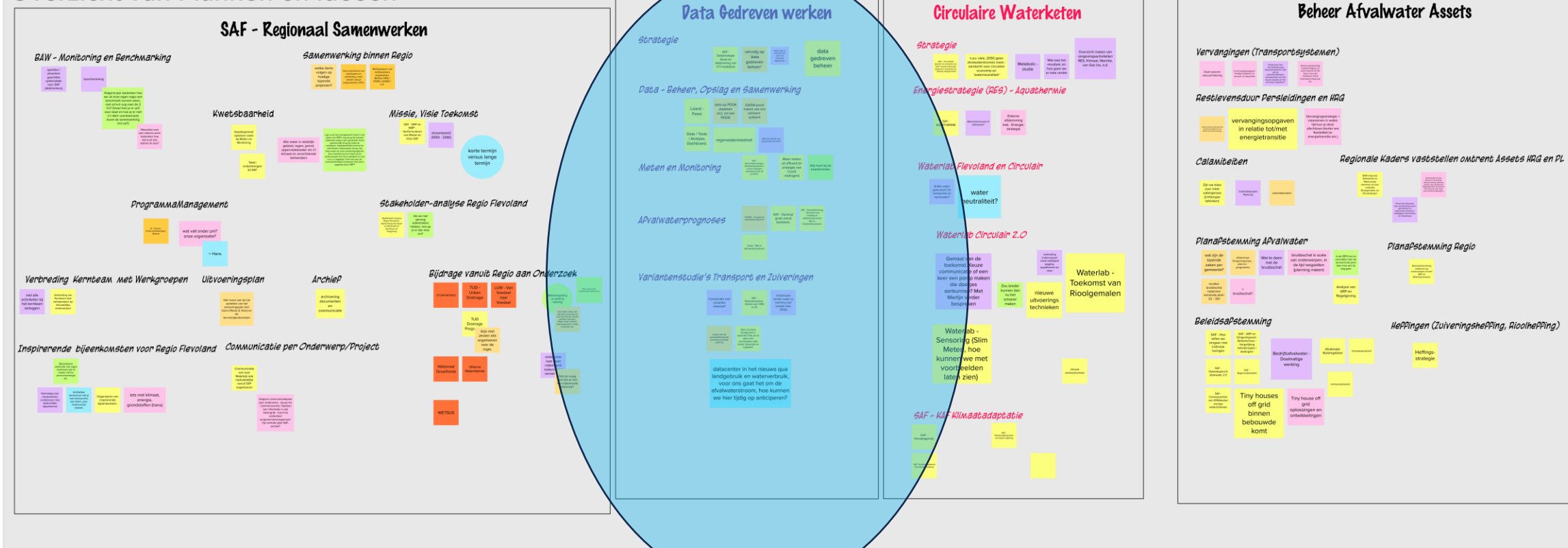
Vernieuwing(en) realiseren we vanuit vooral via SAF-Waterlab.

- Onderzoek (Literatuur en Rapporten)
- Pilots als proeftuinen
- Casusiek in combi met gebiedsontwikkelingen

Overzicht van Plannen en Activiteiten

Overzicht van Plannen en Ideeën

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses
het Waterschapshuis **stowa**

“Thema’s

SAF – Algemene
Zaken

Beleid en
Planvorming

Data Gedreven
Werken

Operationeel
Beheer

Onderzoek en
Innovatie

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses
het Waterschapshuis **stowa**

Inspireren, Innoveren en Implementeren

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

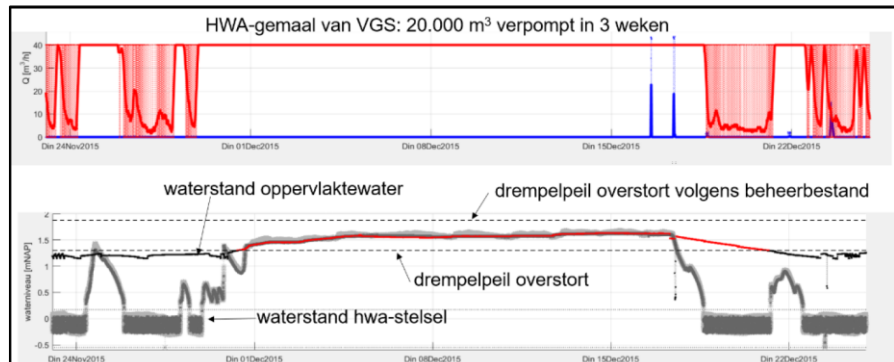
community of practice
Afvalwaterprognoses

Samenwerking

Van samen 'meten en monitoren' naar 'data gedreven beheer'

WAT en HOE?

- ☐ Meten en Monitoren
- ☐ Lizard (Gemaal-gegevens)
- ☐ Afvalwaterprognoses – Grip op
- ☐ STOWA/HWH Afvalwaterprognoses
- ☐ Dashboard Discrepantie en Rioolvreemd Water
- ☐ Data gedreven Werken
- ☐ Tools:
 - ☐ Z-Info / GWSW / Geonis Blauw / LIZARD / FEWS / WANDA

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses
het Waterschapshuis **stowa**

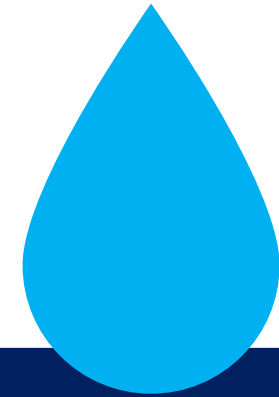
Waarom meten en monitoren?

- Primaire taak van Riolering = volksgezondheid
- Bedrijfszekerheid (goede werking) is eerste vereiste
 - Vergelijken theorie en praktijk
 - Signaleren afwijkingen
 - Voorspellen van verstoringen
- Maatstaf nodig om bedrijfszekerheid te borgen

Grip op Afvalwater?

efficiënt
calamiteiten
groeï in beeld
overcapaciteit
hoe kunnen we sturen
weten wat je niet weet
weten er gaande is
weten wat je weet
geen idee
doelmatig
overzicht
control
inzicht
kennis

Gezamenlijk doelmatig optrekken

Kennis van het huidige systeem op orde hebben

Weten wat er op je afkomt en weten wat je niet weet

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses

Informatie

feiten

eisen

wensen

Welke?

Mensen

ophalen – vertalen – borgen

Wie?

Middelen

ophalen – vertalen – borgen

Hoe?

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses
het Waterschapshuis **stowa**

Hoeveel GRIP is er nu en waar willen we heen?

“Nu” 0 tot 5 jaar

- Optimaliseren huidige situatie (**Rek**)

“Straks” 5 tot 20 jaar

- Groei – Prognoses (**Groei**)

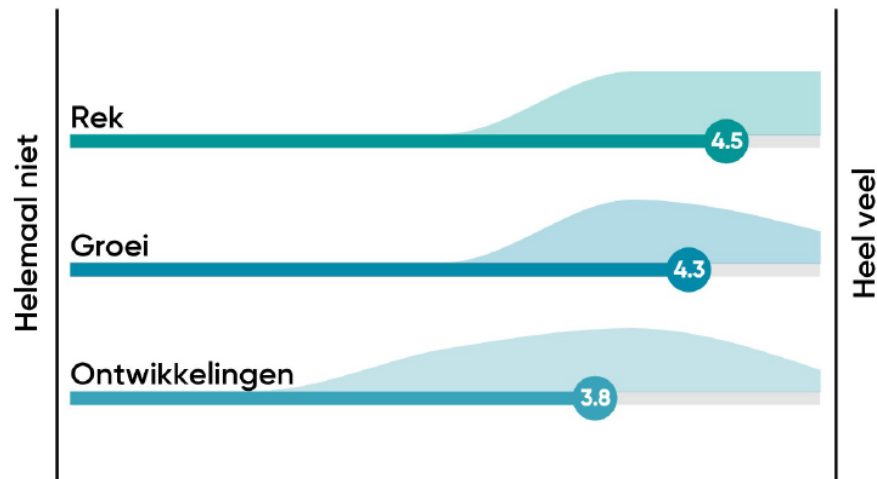
“Later” >20 jaar

- Ontwikkelingen, vernieuwingen (**Ontwikkelingen**)

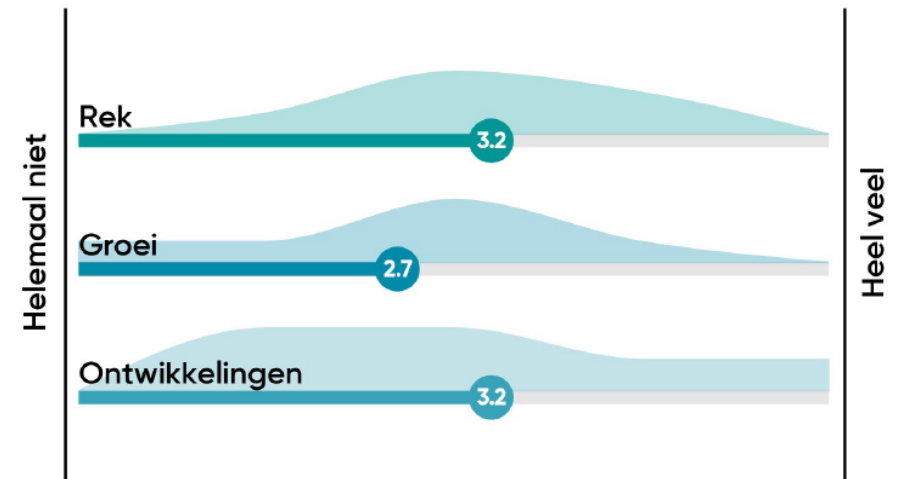

In hoeverre

- heb je Grip op?

- wil je grip hebben op?

Doelen (ontwikkelpaden)

- Inspireren

- is om de meerwaarde van meten en monitoren bij deelnemende organisaties duidelijk op het netvlies te krijgen.

- Bestaande data

- benutten is om deelnemende organisaties te ondersteunen bij het (beter) benutten van bestaande datasets.

- Structureren

- en verbeteren/uitbreiden meetnetten is om deelnemende organisaties te ondersteunen bij het (beter) in beeld brengen van de behoefte aan meetgegevens en analyses.

- Uitvoeren

- gerichte onderzoeken is om deelnemende organisaties te ondersteunen bij het vorm geven van niet-gangbare meet- en onderzoeksprojecten.

ontwikkelpaden

A. Inspiratie (waarom meten?)

B. Bestaande data benutten
(bottom-up)

C. Databehoefte structureren
(top-down)

D. Onderzoek (specialistisch)

Inspiratie is nodig (A)

Valideren en analyseren beschikbare meetgegevens (B), meteen overzicht in data creëren.

Langzaam aan ontdekken waar voor jou de meerwaarde zit

Samen de volgende stap zetten

Databehoefte structureren (C)

Stip op de horizon: op basis van data keuzes onderbouwen (zoals vervangen, uitbreiden, onderhoud)

Specialistisch onderzoek is altijd mogelijk (D)

Opeenvolgend of tegelijkertijd?

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses
het Waterschapshuis **stowa**

Doelstellingen (wat willen we bereiken?)

- Meten krijgt meerwaarde als de meetdata gekoppeld worden aan een handelingsperspectief.
- De doorontwikkeling naar data gedreven beheer moet leiden tot een hogere doelmatigheid bij de invulling van de zorgplichten van gemeente en waterschap.
- De concrete doelstelling van data gedreven beheer is het verhogen van de doelmatigheid.
- Samen 'meten en monitoren' levert hiervoor de benodigde data en is daarmee een onmisbare schakel in data gedreven beheer.

Data Gedreven Werken

- Wat verstaan we eigenlijk met elkaar onder **Data Gedreven Werken**
 - Welke ambities hebben we?
- Data gedreven werken is mooi, maar...
 - Hoe gaan we dat per organisatie organiseren ?
 - Op welke veld kunnen we verbinding maken tussen data / afvalwater / ict e.d ?

Inventarisatie

	1 Ad hoc	2 Bewustzijn	3 Aanzet tot implementatie
toelichting	- data-analyse zoals het uitkomt; - geen beeld verdere ontwikkeling	- data-analyse zoals het uitkomt; - bewust van potentie structurele werkwijze; - nog weinig actie	- implementeren van data-analyse in werkwijzen; - deels vaste werkwijzen aanwezig
partijen	- Urk; - Noordoostpolder; - Zeewolde	- Lelystad; - Dronten	- Almere; - Zuiderzeeland

Onderwerp	Status
databeleid	In de beleidsvorming zijn bij een aantal partijen algemene doelen gesteld. Er is verder weinig concreet benoemd of bekend. Data als onderdeel van werkprocessen wordt pragmatisch opgezet door de beheerder als optimalisatie van zijn eigen werkwijze. Hiervan is niets vastgelegd.
dataverzameling	Het Waterschap Zuiderzeeland heeft met kernregistraties een basis gelegd voor belangrijke historische meetdata. Almere organiseert meetdata ook in een dataverzamelingspakket. De andere partijen verzamelen meetdata op telemetriesystemen. In de meeste gevallen is data gemakkelijk te delen of toegang tot de data te geven. Voor Lelystad is dit een belangrijk aandachtspunt.
datakwaliteit	Waterschap Zuiderzeeland valideert de data. Almere besteedt dit uit. Bij de andere partijen is niet bekend welke kwaliteit de data heeft. Metingen worden niet geijkt.
datamanagement	Waterschap Zuiderzeeland voert structurele data-analyses uit. Almere besteedt dit uit. Bij de andere partijen gebeurt data-analyse niet of ad hoc.
informatiebehoefte	Informatiebehoefte wordt veelal op persoonlijke titel georganiseerd. Dit is niet structureel georganiseerd binnen de partij.

Data systemen

Partij	Telemetrie	Dataverzameling	Beheersysteem	Datapresentatie
Zuiderzeeland	PLC, SCADA	FEWS	Maximo	Geoweb Geonis Blauw
Urk	Interact	-	XDM	?
Noordoostpolder	MOUS Aquaweb	-	GBI	DataQuint (Arcadis)
Lelystad	CARS8	-	SAM-beheer	?
Dronten	MOUS Aquaweb	-	GBI	DrontenMaps Excel
Almere	Interact Telecontrolnet v3	Lizard FEWS WANDA	GBI SAM-beheer	
Zeewolde	PLC, SCADA	-	Kikker (Riodesk)	

Partij	Belang
Zuiderzeeland	op basis van data betere besluiten nemen; - systemen beter benutten; - vervangingen op het juiste moment; - investeringen beter plannen
Urk	geen noodzaak, winst heel beperkt
Noordoostpolder	geen noodzaak, gemeente stuurt niet op de data, wel op de storingen
Lelystad	- onderzoeken wat het werkelijk kan opleveren; - optimalisatie rioolsystemen en -gemalen
Dronten	- onderzoeken wat het werkelijk op kan leveren; - optimalisatie rioolsystemen en -gemalen
Almere	optimalisatie rioolsystemen en -gemalen
Zeewolde	-

Samenwerking tussen Beleid <-> Beheer

- Data gedreven werken als middel om:
 - Samenwerking binnen organisaties te versterken
 - (Beleid en Beheer)
 - (Data-beheer en Afvalwater)
 - (ICT en Data gedreven werken)
 - Vanuit SAF verbreding realiseren.

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses.

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses
het Waterschapshuis **stowa**

➤ SAF – Datagedreven Werken

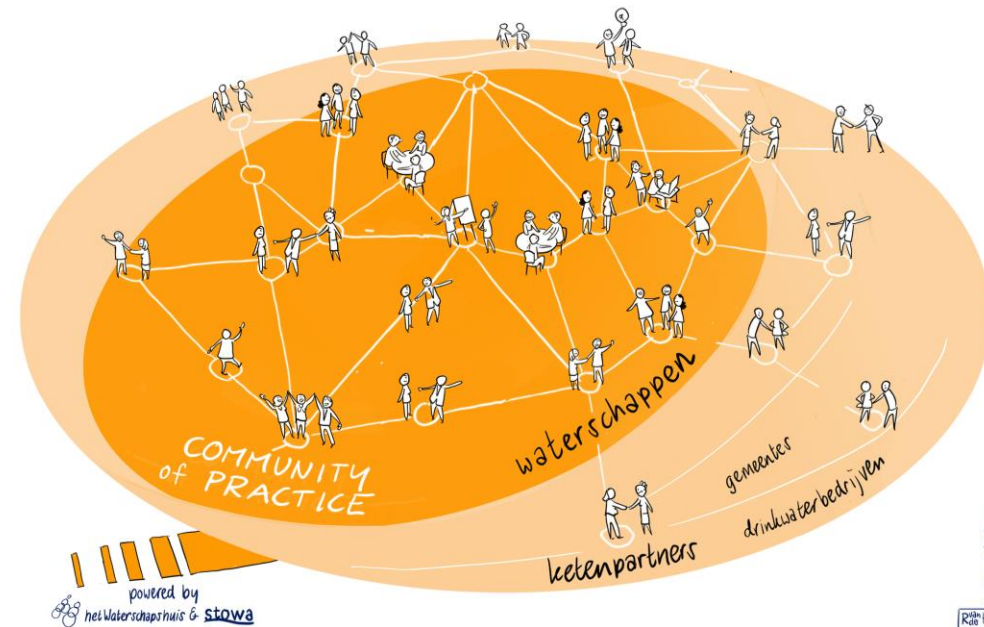
➤ Ontwikkelpad B. Bestaande data benutten (bottom-up)

➤ De huidige situatie en de invloed van de prognoses op de assets van de waterketen (HRG, PL & AWZI)

Samenwerking in Flevoland

Gemeenten en waterschap werken samen aan de waterketen

Door Rien de Ridder

Informatie, presentaties en terugblik:

<https://www.stowa.nl/agenda/symposium-de-noodzaak-van-afvalwaterprognoses-ook-voor-gemeenten>

Afvalwaterketen Flevoland

Symposium 'De noodzaak van afvalwaterprognoses'

16 mei 2024

community of practice
Afvalwaterprognoses
het Waterschapshuis **stowa**

